

Tvoj vodič kroz volontiranje!

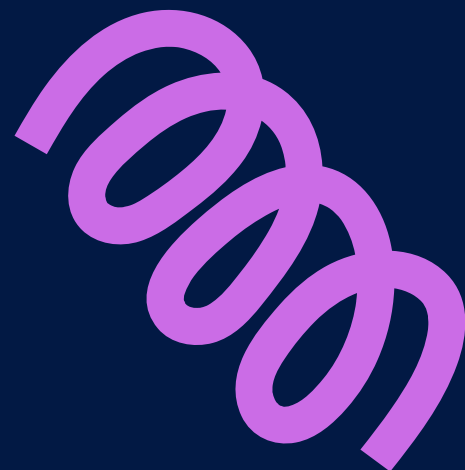
Praktični vodič za prvo iskustvo,
prilike i aktivizam

Šta je volontiranje?

Da li si se ikada zapitao odakle nam uopšte riječ "volonter"? Sve je počelo od latinske riječi voluntas, što u prevodu znači prosto - volja ili želja. Biti volonter, u onom svom najljepšem smislu, znači raditi nešto svojom slobodnom voljom, iz srca i sa željom da se promijeni nešto nabolje. Iako se kroz istoriju ovaj izraz vezivao za vojsku i ljude koji su se sami prijavljivali u službu, krajem 19. vijeka, sa osnivanjem organizacija poput Crvenog krsta, sve se mijenja. Volontiranje postaje sinonim za besplatnu pomoć onima kojima je najpotrebnija, a danas je ono mnogo više od toga - to je pokretačka snaga, tvoja prilika da putuješ, učiš, stvarаш kontakte i mijenjaš svoju zajednicu.

Međutim, da tvoja dobra volja ne bi bila zloupotrijebljena, Crna Gora ima Zakon o volonterskom radu. Prema zakonu, volontiranje je dobrovoljno i besplatno ulaganje vremena, znanja i vještina za opštu dobrobit društva. Ključno je zapamtiti da volontiranje ipak nije baš svaka besplatna aktivnost. Zakon jasno kaže da se volontiranjem ne smatra kada pomažeš porodici, komšijama ili prijateljima kroz uobičajene ljudske odnose i mobe, niti je to odrađivanje posebnih obaveza po sudskim odlukama i presudama.

Volontiranje nije samo pomaganje drugima.

To je način da stekneš iskustvo, upoznaš ljude i pronadeš sebe.

Zašto bi uopšte trošio/la* svoje vrijeme?

Možda ti na prvu zvuči čudno da radiš nešto za nula eura, ali volontiranje je zapravo najbolji "hustle" za tvoju biografiju i lični razvoj. To je prostor gdje smiješ da griješiš, učiš i isprobavaš stvari koje te zanimaju, a da ti niko ne traži pet godina radnog iskustva. Kroz volontiranje razvijaš vještine koje se ne uče na fakultetu - od organizacije događaja i vođenja društvenih mreža, do javnog nastupa i timskog rada. Pored toga, to je najbrži način da upoznaš ekipu koja razmišlja slično kao ti, stvoriš mrežu kontakata koja će ti valjati sutra kada budeš tražio/la posao, a usput uradiš nešto stvarno dobro za svoju zajednicu.

Gdje i kako da se prijavim?)

Prvi korak je najlakši, a sve počinje od tvojih interesovanja. Razmisli šta te loži: ekologija, ljudska prava, marketing, rad sa životinjama ili organizacija festivala?

Evo tvoje startne pozicije za akciju:

Lokalni nivo:

Istraži nevladine organizacije u Crnoj Gori. Većina njih, baš kao i mi u CRNVO-u, uvijek traži mlade i energične ljude. Dovoljno je da im baciš pogled na sajt ili Instagram, vidiš čime se bave i pošalješ im kratku poruku ili mejl da želiš da se uključiš.

Evropska karta:

Ako želiš inostrano iskustvo, napravi profil na zvaničnom Evropskom portalu za mlade (European Youth Portal). Tamo te čeka ogromna baza otvorenih ESC projekata širom Evrope gdje se prijavljuje jednim klikom, a crnogorski državljani imaju potpuno pravo učešća!

Ako te privlači ideja da proputuješ Evropu, upoznaš nove kulture i živiš u inostranstvu - volontiranje ti širom otvara ta vrata. Evropska unija nevjerovatno ulaže u mlade kroz programe poput Evropskih snaga solidarnosti (ESC) i Erasmus+ projekata. Šta to znači za tebe? Možeš da odeš u neku evropsku zemlju na period od nekoliko nedjelja do čak godinu dana i radiš na projektima koji te inspirišu - od zaštite životne sredine, preko rada sa djecom, do kulture i umjetnosti. Najbolji dio? Ovi programi ti pokrivaju troškove smještaja, putovanja, hrane, osiguranja, pa čak dobijaš i džeparac za džeparac! Evropa gleda na volontiranje kao na ozbiljnu investiciju u mlade ljude, a to iskustvo ti otvara vrata za evropske stipendije i poslove.

Šta je uopšte volontiranje? (A šta nije!)

Volontiranje je tvoja supermoć! To je kada dobrovoljno ulažeš svoje vrijeme, znanje i vještine da pomogneš drugima ili uradiš nešto sjajno za cijelo društvo. I da, radi se besplatno (nema plate!).

Ali pazi, zakon kaže da volontiranje **NIJE**:

- Kada pomažeš komšiji da unese namještaj ili babi da kosi travu (to su uobičajeni komšijski i porodični odnosi).
- Ono što moraš da odradiš po kazni ili odluci suda.
- Obaveza koju već imaš po nekom drugom zakonu.

Koliko smiješ da radiš?

Tvoje vrijeme je dragocjeno i niko ne smije da te iscrpljuje!

Zakon je tu jasan:

- **Maksimalno:** Do 6 sati dnevno i ne više od 25 sati nedjeljno.
- **Izuzetak:** Ako volontiraš radi stručnog osposobljavanja i sticanja radnog iskustva u svojoj struci, tada možeš raditi do 40 sati nedjeljno.
- **Godine:** Ako imaš između 15 i 18 godina, ti si maloljetni volonter i za potpisivanje ugovora ti treba pisana saglasnost roditelja ili staratelja. Mlađi od 15 godina po zakonu ne mogu volontirati.
-

Tvoja ZLATNA prava (Na šta imaš pravo?)

Kada uđeš u neku organizaciju, ti nisi "besplatna radna snaga", već partner. Imaš pravo na:

Ugovor u pisanoj formi

nema dogovora "na riječ", sve mora na papir

Obuku

ako je posao specifičan, moraju te naučiti kako se radi.

Pauzu i odsustvo

ako se razboliš ili imaš opravdan razlog, imaš pravo na odsustvo koje ti se računa kao da si bio tu.

Opis posla

da tačno u pisanom obliku znaš šta je tvoj zadatak

Volontersku knjižicu

u koju ti se upisuju sati, vještine i sve što si naučio.

Zaštitu i osiguranje

organizacija te obavezno prijavljuje na osiguranje u slučaju povrede tokom volontiranja i mora da ti da kopiju te prijave u roku od 3 dana.

Na šta nikako ne pristaj!

STOP! Na ovo odmah reci NE:

Iskorišćavanje radi profita:

Zabranjeno je da te bilo ko koristi da bi on zaradio novac ili uvećao profit firme!

Plaćanje troškova iz svog džepa:

Organizacija je dužna da ti obezbijedi sredstva za rad i pokrije ugovorene troškove (npr. prevoz ili hrana ako je tako dogovoreno).

Diskriminaciju:

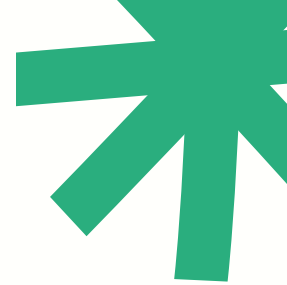
Niko ne smije da te tretira lošije zbog pola, godina, vjere, nacionalnosti, seksualne orijentacije, invaliditeta ili političkog mišljenja

Rad bez ugovora:

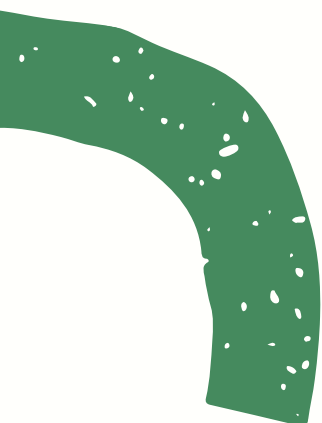
Ako ti ne daju ugovor, organizacija rizikuje ogromnu kaznu (od 500 do 20.000 eura). Traži svoj primjerak!

I ti imaš obaveze (Budi profi!)

Da bi sve funkcionisalo, i ti igraš po pravilima:

- Radi posao lično, etički i onako kako piše u ugovoru.
- Čuvaj tajne organizacije i korisnika (profesionalna tajna).
- Ako se razboliš ili ne možeš da dođeš, javi organizatoru u roku od 24 sata.

Raskid ugovora:

Ako ti se više ne volontira, možeš u pisanoj formi prekinuti ugovor kad god želiš, osim ako bi to nanijelo neku baš veliku štetu organizaciji ili ljudima kojima pomažeš.

Volontiranje nije samo pomoć drugima.

To je način da:

razvijaš sebe,

pronadeš
prilike

aktivno
učestvuješ u
promjenama
u društvu.

upoznaš ljude

stekneš iskustvo

Bez obzira da li volontiraš nekoliko dana ili više godina, svako iskustvo može ti pomoći da naučiš nešto novo o sebi i svijetu oko sebe.

Možda ne možeš promijeniti cijeli svijet odmah. Ali možeš promijeniti nečiji dan, svoju zajednicu ili sopstveni put.

Imaš pitanje?

+382 20 219 121 +382 20 219
122

crnvo@crnvo.me

<https://crnvo.me/>

Vukašina Markovića 90

Priručnik je nastao u okviru projekta „Priprema pozor VOLONTIRAJ“, koji Centar za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO) realizuje zahvaljujući finansijskoj podršci Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga.